

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ З ОСНОВАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь _____ бакалавр _____
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ 014.11 Середня освіта (Фізична культура) _____
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: фізична культура _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
 Максимчук І.А.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою фізичного виховання,
спорту та здоров'я людини
протокол №1 від «06» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри Баштовенко О.А.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти
педагогічного факультету

 Сич Ю.І.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Максимчук Ірина Анатоліївна, кандидат
педагогічних наук, доцент

Рецензенти програми:

Сердюк Дмитро Георгійович доцент, викладач
кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я
людини

Максимчук Борис Анатолійович, доктор
педагогічних наук, професор

©Максимчук І. А., 2022

© ІДГУ, 2022

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 3	<i>Лекції:</i>	
	22	4
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 90		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр: 1	<i>Семінарські заняття:</i>	
	22	4
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 4		
- самостійна робота: 6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	46	82

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни – система знань та уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності та професії фахівців галузі фізичної культури.

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» є формування знань та умінь, необхідних для успішної практичної діяльності в галузі фізичної культури; ознайомити здобувачів вищої освіти з основним завданнями, формами, засобами фізичної культури. Розкрити значення багатофункціональної діяльності вчителя. Ознайомлення зі специфікою та особливостями обраного фаху; формування системи знань про фізичну культуру і спорт, про історичні аспекти його становлення і розвитку в Україні та у світі; засвоєння змісту основних галузевих визначень, термінів і категорій з їх характеристикою; вивчення змісту програмно-нормативних документів, що регулюють діяльність в галузі «Фізична культура»; ознайомлення із сучасною системою кадрового забезпечення галузі.

Передумови для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання».

Міждисциплінарні зв'язки дисципліни «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» пов'язані з такими предметами, як «Теорія та методика фізичного виховання», «Правознавство», «Біохімія спорту», «Анатомія людини», «Історія фізичної культури», Педагогіка фізичного виховання і спорту», «Фізіологія людини».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми Середня освіта: фізична культура:

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 1.	Знає нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо; вносить рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту.
ЗК3.	Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово)	ПРН 3.	Демонструє знання професійного дискурсу; показує вміння спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримується етики ділового спілкування; складає різні види документів, у тому числі іноземною мовою; пояснює фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту.
ЗК4.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН 4.	Демонструє вміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснює комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизує прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ЗК7.	Здатність працювати в команді	ПРН 6.	Демонструє ефективну співпрацю в команді співробітників окремих суб'єктів сфери фізичної культури та спорту; володіє навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й осмисленого вибору шляхів їх вирішення, несе відповідальність за результати своєї професійної діяльності, дотримується етичних норм ділового спілкування та поведінки
ЗК9.	Навики здійснення безпечної діяльності.	ПРН 10.	Визначає засоби профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; діагностує функціональний стан організму людини; застосовує основні принципи та засоби надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; обирає головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій; застосовує гігієнічні заходи у процесі занять фізичною культурою і спортом; дотримується основних положень збереження навколишнього середовища у професійній діяльності.
ЗК10.	Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства.	ПРН 7.	Діє соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.
ЗК12.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 7.	Діє соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.

Фахові компетентності (ФК)			
ФК1.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості.	ПРН 18.	Застосовує базові знання з метрології та біомеханіки, виконує необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей спортивної техніки.
ФК 2.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії та методики фізичного виховання та спортивної підготовки	ПРН 12. ПРН 14	Пояснює принципи засоби та методи фізичного виховання населення; інтерпретує теорію навчання рухових дій; описує методики розвитку рухових якостей; визначає форми організації занять у фізичному вихованні. Застосовує систему знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки, пояснює принципи, засоби та методи спортивної підготовки; інтерпретує теорію навчання рухових дій
ФК3.	Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	ПРН 11.	Демонструє знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використовувати сучасні методи діагностики індивідуального та громадського здоров'я; організувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.
ФК10.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.	ПРН 11.	Демонструє знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використовувати сучасні методи діагностики індивідуального та громадського здоров'я; організувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.
ФК 11.	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	ПРН 2.	Демонструє уміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики та знаряддя, технології та практики тайм-менеджменту,

			які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб
ФК12.	Здатність здійснювати організацію діяльності з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.	ПРН 15.	Демонструє знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводить оцінку рухової активності; складає план кондиційного тренування; розробляє та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення.
ФК 14.	Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту	ПРН 4.	Демонструє вміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснює комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизує прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ФК 16.	Здатність застосовувати систему знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки, пояснювати принципи, засоби та методи спортивної підготовки; інтерпретувати теорію навчання рухових дій	ПРН 8. ПРН 12. ПРН 14	Виконує визначені види рухових дій для занять масовим спортом; дотримується рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності оздоровчої рухової активності протягом тижня Пояснює принципи засоби та методи фізичного виховання населення; інтерпретує теорію навчання рухових дій; описує методики розвитку рухових якостей; визначає форми організації занять у фізичному вихованні. Застосовує систему знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки, пояснює принципи, засоби та методи спортивної підготовки; інтерпретує теорію навчання

			рухових дій
--	--	--	-------------

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Застосовувати нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо;	Вносити рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту.	Вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання знання.
ЗК3.	Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово)	Уміння професійного дискурсу; спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, складання різних видів документів	Дотримання етики ділового спілкування.	Відповідати сучасним вимогам до організації навчального процесу.
ЗК4.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснює комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизація прийомів створення.	Уміння пояснювати фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту.	Збереження, накопичення та інтерпретація даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень
ЗК7.	Здатність працювати в	Уміння ефективно	Уміння оцінювати	Несе відповідальність

	команді	співпрацювати в команді співробітників окремих суб'єктів сфери фізичної культури та спорту	непередбачувані проблеми у професійній діяльності й осмислювати вибір шляхів їх вирішення	за результати своєї професійної діяльності, дотримується етичних норм ділового спілкування та поведінки
ЗК9.	Навики здійснення безпечної діяльності.	Визначення засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; діагностує функціональний стан організму людини; застосовує гігієнічні заходи у процесі занять фізичною культурою і спортом.	Застосування основних принципів та засобів надання долікарської допомоги у невідкладних станах та патологічних процесах в організмі.	Обирати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій
ЗК10.	Прагнення до збереження навколишнього середовища, реалізації концепції сталого розвитку людства.	Уміння діяти соціально відповідально та свідомо; приймає рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.	Дотримання основних положень збереження навколишнього середовища у професійній діяльності.	Організувати заходи по збереженню навколишнього середовища у професійній діяльності
ЗК12.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Діяти соціально відповідально та свідомо	Розуміти концепції сталого розвитку людства.	Приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів.
ФК1.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань знань про будову тіла людини та	Застосовувати базові знання з метрології та біомеханіки, виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування	Уміння пояснювати і фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної	Організувати заходи по збереженню здоров'я у професійній діяльності

	механізми життєдіяльності її організму, фізіологічні та біохімічні основи адаптації до фізичних навантажень різної спрямованості.	засобів фізичної культури та особливостей спортивної техніки.	культури і спорту.	
ФК 2.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії та методики фізичного виховання та спортивної підготовки	Інтерпретує теорію навчання рухових дій; описує методики розвитку рухових якостей; визначає форми організації занять у фізичному вихованні.	Уміє пояснити принципи, засоби та методи фізичного виховання населення	Обирати засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в професійній сфері
ФК3.	Здатність до загальної орієнтації у застосуванні основних теоретичних положень та технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.	Застосування знань сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використання сучасних методів діагностики індивідуального та громадського здоров'я;	Організувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу життя.	Обирати засоби збереження життя, здоров'я та захисту людей в професійній сфері
ФК10.	Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання із загальної теорії здоров'я та здатність до інтегрування знань про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.	Демонструвати знання сучасної класифікації діагностичних підходів до оцінки здоров'я та використовувати сучасні методи діагностики індивідуального та громадського здоров'я; життя.	Демонструвати навички професійного спілкування про принципи, шляхи та умови ведення здорового способу життя.	Організувати заходи щодо залучення різних груп населення до здорового способу

ФК 11.	Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар	Уміє ефективно використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар відповідно до особистісних та професійних потреб	Демонструє вміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики та знаряддя, технології та практики	Несе відповідальність за результати своєї професійної діяльності, дотримується етичних норм ділового спілкування та поведінки
ФК12.	Здатність здійснювати організацію діяльності з використанням різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема, зі спортивного туризму й орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації	Використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводить оцінку рухової активності.	Складання плану кондиційного тренування.	Розроблення та організація фізкультурно-оздоровчих заходів для різних груп населення.
ФК 14.	Здатність розв'язувати практичні проблеми за невизначених умов в окремих напрямках фізичної культури і спорту	Уміє знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;	Демонструє готовність для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	Здійснення комунікаційної взаємодії за допомогою соціальних мереж; збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій
ФК 16.	Здатність застосовувати систему знань із загальної теорії і	Уміє застосовувати систему знань із загальної теорії і	Демонструє засоби та методи фізичного	Розроблення та організація фізкультурно-оздоровчих

	методики спортивної підготовки, пояснювати принципи, засоби та методи спортивної підготовки; інтерпретувати теорію навчання рухових дій	методики спортивної підготовки, пояснює принципи, засоби та методи спортивної підготовки;	виховання населення; інтерпретує теорію навчання рухових дій;	заходів для різних груп населення.
--	---	---	---	------------------------------------

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота		
1.	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	4	2	2	-	-	-	5	1	1	-	-	-	-	7
2.	Галузева термінологія	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	6
3.	Фізкультурно-спортивний рух в Україні	4	2	2	-	-	-	4							6
4.	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	4	2	2	-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	8
5.	Система фізичної культури в Україні.	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	6
6.	Система кадрового забезпечення галузі фізичного виховання. Структура системи освіти в Україні.	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	8
7.	Професійна діяльність у галузі фізичної культури	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	8
8.	Організація навчального Процесу у вищих навчальних закладах .	4	2	2	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	8
9.	Основи науково-дослідної роботи. Загальні принципи наукової творчості.	8	4	4	-	-	-	5	4	2	2	-	-	-	8
10.	Навчання і побут	4	2	2	-	-	-	4	1	-	1	-	-	-	6

студентів вищого навчального закладу														
Проміжний контроль	2													
Разом:	46	22	22	-	-	-	43	16	4	4	-	-	-	65
Підсумковий контроль	1							1						
Разом:	47	22	22	-	-	-	43	17	4	4	-	-	-	65

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльність.

«Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» - як навчальна дисципліна. Місце фізичної культури в загальній культурі. Основний зміст, структура та завдання навчального предмету. Фізична культура як суспільне явище. Місце фізичної культури у загальній культурі людства. Фізичне виховання як педагогічна система фізичного удосконалення людини. Спорт як органічна частина фізичної культури. Основні завдання, форми і засоби фізичної культури. Функції фізичної культури. Сфери впровадження фізичної культури та спорту. Основні показники стану розвитку фізичної культури та спорту в державі, регіоні чи організації.

Тема 2. Галузева термінологія

Зародження та розвиток термінології спорту. Сучасні проблеми української спортивної термінологіки. Поняття про термінологію, термін. Значення термінології. Вимоги до термінології. Правила утворення термінів. Основні термінологічні поняття галузі. Правила й форми записування вправ.

Тема 3. Фізкультурно-спортивний рух в Україні

Фізичне виховання за часів Київської Русі. Фізична культура у період Козаччини. Традиції українського спорту. Сучасні досягнення та проблеми українського спорту.

Тема 4. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.

Законодавча база розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Закон України « Про фізичну культуру і спорт». Самоврядування у сфері фізичної культури і спорту. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». Єдина спортивна класифікація України. Положення про Всеукраїнський центр здоров'я населення «Спорт для всіх». Положення про державні тести і нормативи фізичної підготовленості населення України

Тема 5. Система фізичної культури в Україні.

Організація засади, структура та матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі. Науково-інформаційне забезпечення фізкультурно-спортивного руху.

Тема 6. Система кадрового забезпечення галузі фізичного виховання. Структура системи освіти в Україні.

Структура системи освіти в Україні. Система навчальних закладів України. Ступенева підготовка фахівців. Види діяльності які здійснюють вищі навчальні заклади. Органи державного керування освітою. Зовнішнє та внутрішнє керування вищим навчальним закладом. Колективні органи керування вищим навчальним закладом. Нормативні документи, що регулюють діяльність вищих навчальних закладів. Акредитація вищих навчальних закладів. Підготовка наукових кадрів. Використання кадрових ресурсів.

Тема 7. Професійна діяльність у галузі фізичної культури

Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Професійно важливі знання, уміння і практичні навички, якими повинен оволодіти студент вищого навчального закладу фізкультурного профілю як майбутній фахівець. Сфера діяльності фахівця із фізичної культури. Професійні характеристики фахівців із фізичної культури. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців із фізичної культури (вчителя фізичної культури, фізреабілітолога, тренера-викладача). Особливості підготовки за кордоном.

Тема 8. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Спрямованість навчального процесу у закладах вищої освіти. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Основні види самостійної роботи. Форми й методи контролю. Спортивне вдосконалення студентів спеціалізованого вищого навчального закладу.

Тема 9. Основи науково-дослідної роботи. Загальні принципи наукової творчості.

Загальні принципи наукової творчості. Загальна схема наукового дослідження. Основні методи наукового дослідження у сфері фізичного виховання та спорту. Програма наукових досліджень. Робота над статтями та доповідями. Послідовність виконання індивідуального науково-дослідного завдання

Тема 10. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.

Формування студентського контингенту. Українське законодавство про права і обов'язки студента вищого навчального закладу. Громадські організації студентів. Студентські громадські (самодіяльні) організації, їх структура і зміст роботи з формування суспільно-педагогічної активності своїх членів.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.

Тема 2. Галузева термінологія.

Тема 3. Фізкультурно-спортивний рух в Україні

Тема 4. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.

Тема 5. Система фізичної культури в Україні.

Тема 6. Система кадрового забезпечення галузі фізичного виховання

Тема 7. Професійна діяльність у галузі фізичної культури.

Тема 8. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Тема 9. Основи науково-дослідної роботи. Загальні принципи наукової творчості.

Тема 10. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

(підготувати доповідь за обраною темою)

1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.
2. Галузева термінологія.
3. Система фізичного виховання в Україні.
4. Розвиток сучасної термінології спорту.
5. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні.

6. Закон України « Про фізичну культуру і спорт»
7. Самоврядування у сфері фізичної культури і спорту.
8. Організаційні засади, структура та матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.
9. Система ступеневої освіти.
10. Заклади фізкультурної освіти в Україні.
11. Учитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання .
12. Особа тренера в сучасному спорті і його функціональні обов'язки.
13. Організація навчального процесу у ВНЗ.
14. Загальна схема наукового дослідження та організації творчої діяльності.
15. Педагогічний експеримент .
16. Методи збору даних.
17. Програма наукових досліджень.

Теми рефератів для самостійного опрацювання.

Реферат - короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді вмісту книги, статті або декількох робіт, наукової праці, літератури із загальної тематики. Реферат - це самостійна учбово-дослідницька робота студента, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, приводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Вміст матеріалу має бути логічним, виклад матеріалу носить проблемно-пошуковий характер.

Теми рефератів для самостійного опрацювання.

№ з/п	Назва теми
1	Основні завдання навчальної дисципліни « Вступ до спеціальності».
2	Місце фізичної культури в загальній культурі людства.
2	Основні завдання фізичної культури в суспільстві.
3	Основні чинники, що впливають на формування та розвиток галузевої терміносистеми.
4	Особливості формування та розвитку української спортивної термінології.
5	Дата утворення НОК України, його основні завдання.
6	Внесок українців у розвиток фізичної культури в Україні.
7	Визначальні принципи Закону України « Про фізичну культуру і спорт».
8	Складові матеріальної бази фізичної культури і спорту.
9	Шляхи фінансування розвитку фізичної культури і спорту в Україні.
10	Науково-інформаційне забезпечення галузі фізичної культури і спорту.
11	Фахові спеціальності за напрямом фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.
12	Чим визначається зміст вищої освіти.
13	Форми стимулювання та покарання стосовно студентів.
14	Найвідоміші міжнародні змагання
15	Категорії тренера з виду спорту.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю.* Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.

6.2. *Форми проміжного контролю.* Модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю* Залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи: «Питання»

1. Чим характеризується самостійна робота студента?
2. Які контрольні заходи передбачає вища школа?

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	задовільно
1-25	не задовільно

Схема розподілу балів Для іспиту

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи з ваговим коефіцієнтом 0,1 50 балів (підсумковий контроль) – за результатами іспиту з ваговим коефіцієнтом 0,5
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних

	запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація заходу або теми	5
Конспект тем для самостійного опрацювання	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є знання фактів, явищ. Вірне, науково достовірне їх пояснення. Оволодіння науковими термінами, поняттями, законами, методами, правилами; вміння користуватися ними при поясненні нових фактів, розв'язуванні різних питань і виконанні практичних завдань. Максимальна ясність, точність викладу думки, вміння відстоювати свої погляди, захищати їх. Знання повинні мати практичну значимість.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

опорні конспекти лекцій; наочні посібники, навчально-методичні посібники, підручники. Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), спортивне обладнання тощо.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Герцик М. С., Вацеба О. М. *Вступ до спеціальностей галузі «фізичне виховання і спорт» : підручник.* – Харків : ОВС, 2005. – С. 6–10.
2. Сергієнко Л. П. *Практикум з теорії і методики фізичного виховання : навч. посібник.* – Харків : ОВС, 2007. – С. 8–35. 3
3. Худолій О. М. *Загальні основи теорії та методики фізичного виховання : навч. посібник.* – Харків : ОВС, 2007. – С. 36–47.
4. Шиян Б. М. *Теорія і методика фізичного виховання школярів.* – Частина 1. – Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2001. – 21–40.
5. Шиян Б. М. *Теорія і методика фізичного виховання школярів.*—Частина 2. – Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2002. – 248 с.
6. Анастасєва З.В. *Вступ до спеціальності «Фізичне виховання»:* Навч. пос. – Дніпропетровськ: Інновація, 2007. – 136 с.
7. Годик М.А. *Контроль в спортивній тренівковке //Современная система спортивной подготовки /М.А. Годик.* – М.: СААМ, 1995. – С. 237-266.
8. Ковтун А.О. *Педагогічні методи дослідження у фізичній культурі і спорті/ А.О. Ковтун //Методичні рекомендації для студентів денної та заочної форм навчання.* – Дніпропетровськ, 2011. – 64 с.
9. Ковальчук В.В. *Основи наукових досліджень. Навчальний посібник./ В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв.* – К.: Професіонал, 2005. – 240 с.

Допоміжна література

1. *Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання : колективна монографія / уклад. : О. М. Вацеба, Ю. В. Петришин, Є. Н. Приступа, І. Р. Боднар.* – Л., Українські технології, 2005. – 296 с.
2. Ведмеденко Б. Ф., Жукотинський К. К. *Вибрані лекції з фізичного виховання.* – Чернівці : Прут, 2002. – 221 с.
3. *Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України / за ред. М. Д. Зубалія.* – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1997. – 36 с.
4. *Закон України «Про фізичну культуру і спорт».* – К., 1993. – 22 с.
5. *Короткий спортивний словник-довідник / уклад. : М. Д. Зубалій, В. В. Сіркізюк.* – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. – 216 с.
6. Лубышева Л. И. *Социология физической культуры и спорта : учеб. пособие.* – 2-е изд., стереотип. – М. : Академия, 2004. – 240 с.

7. *Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту.* – К., 2004. – 16 с.

8. *Олійник М. О., Скрипник А. П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні.* – Вид. 3-є, перероб. і доп. – Харків : ХаДІФК, 2000. – 292 с.